

Eva Tency Nilsson
Certifierad kommunal revisor
evatency.nilsson@skane.se

MISSIV

Datum 2024-12-17
Dnr 2024-RG000040

För kännedom och beaktande till:

Sjukhusstyrelse Kristianstad
Sjukhusstyrelse Hässleholm
Sjukhusstyrelse Sus
Sjukhusstyrelse Landskrona
Sjukhusstyrelse Trelleborg
Sjukhusstyrelse Ystad
Sjukhusstyrelse Helsingborg
Sjukhusstyrelse Ängelholm
Primärvårdsnämnden
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
Regionala utvecklingsnämnden

Granskning Framtidens hälsosystem – Delgranskning 2: Nära vård som insatsområde inom Framtidens hälsosystem - Rapport nr 11 – 2024

Sirona har på revisorernas uppdrag genomfört en granskning av Framtidens hälsosystem, i tre separata men sammanhållna delgranskningar. Denna andra delgranskning berör Nära vård som insatsområde inom Framtidens hälsosystem¹.

Den samlade bedömningen är att Region Skånes insatser inom området Nära vård inte är ändamålsenliga för att uppnå de målsättningar som fastställts.

Primärvården bedöms vara präglad av kapacitetsbrist vilket försvårar både möjligheterna att vara den uttalade motorn i omställningsarbetet mot en nära vård, liksom förutsättningarna att vara navet i hälso- och sjukvårdssystemet. Den regionala primärvårdens ansvarsområden och roll bedöms ha utökats, utan motsvarande överföring av medel och kompetens. Tillförda medel inom primärvården har öronmärkts för enskilda satsningar på mobila team. Utvecklingen av Region Skånes olika utbud inom vård i hemmet och mobila insatser bedöms inte styras och följas på ett ändamålsenligt sätt, med behov av samordning och en tydligare politisk målbild för jämlik framtida vård i

---

¹ Denna delgranskning har avgränsats till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden samt sjukhusstyrelserna Helsingborg, Landskrona, Sus och Ystad. Granskningen har genomförts under perioden mars 2024 – november 2024.

hemmet. Därtill finns ett behov av att tydligare följa upp nyttan och effekterna av dessa investeringar.

Det bedöms saknas en tydlig styrning och ett helhetsperspektiv som utgår från primärvården vid förflyttningar av vård närmare invånaren. Nyligen fattade beslut om förflyttningar från sjukhus mot närsjukvård bedöms till viss del tydliggöra den politiska styrningen. Vidare bedöms att pågående arbete med utformning av strategi för Nära vård och strategi för den skånska primärvården har potential att samla och fördela insatserna inom nära vård. Samverkan mellan regional primärvård och sjukhusansluten vård bedöms inte vara helt ändamålsenlig, där olika journalsystem försvårar informationsdelning. Vidare finns förutsättningar för ändamålsenlig samverkan med kommunal vård och omsorg, men det föreligger förbättringspotential avseende involvering av kommuner inom arbetet med Framtidens hälsosystem. På en övergripande nivå bedöms den politiska styrningen av insatsområdet inom ramen för Framtidens hälsosystem vara otydlig med behov av att klargöra vilket politiskt organ som har det huvudsakliga ansvaret för arbetet framåt, såväl som mandat för övriga styrelser och nämnder. Detta gäller särskilt rollerna för regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och sjukhusstyrelser.

Den indirekta styrningen av Framtidens hälsosystem via den parlamentariska/politiska referensgruppen är i allt väsentligt ett sätt att kompensera för denna otydlighet men löser inte frågan om en tydlig ansvarsfördelning mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Överlag bedöms fastställda målsättningar för nära vård inom ramen för Framtidens hälsosystem vara otydliga och svåra att kvantifiera, vilket försvårar styrningen ytterligare. Vidare bedöms att aktuella ersättningsmodeller inom den somatiska vården inte stödjer Region Skånes målsättningar för en nära vård. Ekonomiska incitament för en ökad produktion inom det egna sjukhuset hindrar till viss del omställningen mot en nära vård och önskvärda förflyttningar.

Sammantaget kan konstateras att utvecklingen i riktning mot en nära vård saknar ett samlat strategiskt grepp som innefattar hela hälso- och sjukvårdssystemet. Vällovliga projekt och verksamheter som införs inom ramen för nära vård riskerar att bli isolerade företeelser som har liten påverkan på hälso- och sjukvårdssystemet som helhet. De kan till och med riskera att öka kostnaderna för den samlade hälso- och sjukvården om motsvarande förändringar (kostnadsminskningar) inte görs i andra delar av hälso- och sjukvårdssystemet. Intrycket är att arbete som pågår för en bredare definition av den nära vården kan stärka arbetet, men det är angeläget att utvecklingen går "hand-i-hand" med den strategiska inriktningen inom ramen för Framtidens hälsosystem.

Revisorskollegiet behandlade rapporten vid sammanträdet 2024-12-17 och beslutade att översända missiv och rapport för yttrande till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden samt för kännedom och beaktande till samtliga sjukhusstyrelser, primärvårdsnämnden, psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden och regionala utvecklingsnämnden.

För revisorskollegiet

Peter J Olsson

Ordförande

George Smidlund
Revisionsdirektör